

консультативних занять. Таким чином, збільшення ролі самостійної роботи студентів вимагає налагодження індивідуально-консультативної роботи викладача зі студентами.

Наприкінці хочу підкреслити, що кафедра політичної економії облікових факультетів впроваджує у навчальний процес різноманітні форми самостійної роботи студентів, працює над вдосконаленням таких форм, а також організує реальну індивідуально-консультативну роботу викладачів зі студентами. Ми працюємо над покращенням рівня самостійної роботи студентів, оскільки маємо за мету виховати творчих людей, привчити студентів до систематичної роботи, сформувані у них працелюбність, ділову активність.

Від творчої, мислячої, професійної молоді залежить подальший соціально-економічний розвиток України, майбутнє нашої країни.

Л. М. Дибкова, ст. викл. кафедри інформатики

РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПУ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПІДХОДУ В ДИСТАНЦІЙНІЙ ОСВІТІ

Подальший розвиток нової парадигми освіти орієнтований на створення умов для розвитку творчої, високоінтелегентної особистості, яка здатна самостійно мислити, постійно вдосконалювати свої знання, бачити проблеми і шляхи їх вирішення. Більшість складових компетентностей індивіда формуються і розвиваються саме в процесі освіти та професійної підготовки.

Освітній процес має бути максимально націлений на індивідуальний підхід до кожного учня, студента. На жаль, традиційна освіта має суттєвий недолік у рамках цього підходу — надвелика кількість студентів в групі. Як можна говорити про індивідуальний підхід до кожного при чисельності в 25—30 осіб? Звісно, це неможливо.

Перспективи вирішення цього питання бачаться в розвитку системи дистанційного навчання. Порівнюючи дві системи — традиційну і дистанційну — в рамках питання індивідуального підходу, можна означити такі переваги дистанційного навчання:

1) відсутність групи як соціальної структури, а звідси — відсутність таких факторів групового впливу як лідерство, соціальна фасилітація та соціальне розслаблення, конформізм, стереотипність мислення, рівень агресивності групи та незахищеності індивідууму та ін.;

2) визначення викладачем і відповідна корекція прояву таких індивідуальних психологічних факторів особистості як невпевненість, потреба в схваленні, зовнішня/внутрішня атрибуція та ін.;

3) відсутність прояву соціальної нерівності, яка має суттєве значення для молодшої людини (зовнішній вигляд, наявність модних аксесуарів — мобільний телефон, комп'ютер тощо);

4) можливість вибору форми спілкування між викладачем і студентом — групова (віртуальний клас), індивідуальна (e-mail, чат), між самими студентами — суттєво розширює творчий освітній простір;

5) можливість самостійно планувати свою освітню діяльність — засвоєння матеріалу відбувається без обмежень у часовому просторі, відповідно до бажання особистості;

6) створення індивідуальних траєкторій для засвоєння навчального матеріалу — максимальна структурованість дистанційних курсів відповідно рівням знань;

7) одночасний (через гіперпосилання) доступ до необмеженої кількості навчальної літератури.

Питання індивідуального підходу нерозривно пов'язано і з таким питанням, як професійна компетентність викладача. Лише той викладач, який має достатній рівень психолого-педагогічної підготовки, впроваджує активні методи навчання (проблемні лекції, дискусії, ділові та рольові ігри, кейс-методи, практичні та психологічні тренінги), досконало володіє комунікативними технологіями (вміння встановлювати контакт із студентами, постійне позитивне відношення до студентів, використання емпатії, рефлексії), може дійсно на високому професійному рівні організувати навчальний процес як в традиційній формі навчання, так і в дистанційній.

Викладачі повинні мати можливість постійно підвищувати свій професійний рівень. Так, відповідно закону кожний викладач зобов'язаний підвищувати кваліфікацію раз на п'ять років, але, на жаль, багато викладачів не розуміють значення цієї процедури, перетворюючи її у просту формальність. Але ми говоримо, що знання, які ми даємо студентам, у більшості застарівають у момент закінчення навчального закладу. Що ж тоді стосовно викладачів, які роками ведуть одну і ту ж дисципліну?

Вирішення проблеми підвищення кваліфікації викладачів знову ж таки бачиться у створенні широкої мережі дистанційних курсів для викладачів. У цьому аспекті необхідно підкреслювати значущість інститутів післядипломної освіти та підвищення кваліфікації викладачів.

ліфікації і активно розвивати та вдосконалювати цю систему, а також розгорнути широку мережу курсів, семінарів, тренінгів. Активне залучення до викладання практиків також збільшує цінність знань, які отримують студенти.

Таким чином, дистанційне навчання — це перспективний напрям розвитку сучасної освіти, який має великі потенційні можливості.

А. І. Дмитренко, канд. екон. наук, ст. викл.
кафедри економіки підприємств

ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ НАДАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ КОНСУЛЬТАЦІЙ ПРИ ПІДГОТОВЦІ ДИПЛОМНИХ РОБІТ ВИПУСКНИКІВ

Написання й захист дипломної роботи є завершальним етапом навчального процесу у вищій школі, який передбачає самостійне проведення не лише теоретичних досліджень, а й апробацію отриманих знань у реальних умовах майбутньої фахової діяльності випускника. Організація співпраці зі студентом у цей період — складний і багатовимірний процес, який включає у себе формування мотивації, професійне позиціонування майбутнього спеціаліста, вибір ефективних форм комунікації, планування діяльності й обрання дієвих способів контролю за процесом підготовки дипломного дослідження. Однак результативність самостійної роботи випускника залежить, у першу чергу, від установки студента і його керівника на співробітництво, від здатності усіх учасників освітнього процесу до ефективного діалогу під час індивідуальних консультативних занять.

У КНЕУ розроблені детальні загальні посадові та дисциплінарні інструкції щодо керівництва написанням й захистом дипломних робіт, які чітко регламентують основні права й обов'язки викладача та студента, їх орієнтовний алгоритм дій, часові обмеження тощо. Не применшуючи значення вказаних нормативних документів, хочемо звернути увагу на окремі важливі моменти співпраці. Так, першою необхідною умовою забезпечення ефективності індивідуальних консультативних занять є створення комфортних психологічних умов, які б формували атмосферу взаємоповаги, довіри та професійного відношення до справи зацікавлених сторін.